Cuvântul Sfântului Ioan Teologul despre Adormirea preasfintei Născătoare de Dumnezeu

I. Maria la mormântul Domnului

Ori de câte ori preasfânta şi preacinstita Născătoare de Dumnezeu şi pururea Fecioară, Maria, mergea la sfântul mormânt al Domnului nostru, ca să ardă mirozne bune şi ca să-şi plece sfinţii săi genunchi, îl ruga stăruitor pe Cel născut din ea, pe Hristos, Dumnezeul nostru, s-o dezlege de cele pământeşti şi s-o ridice la ceruri.

II

Iudeii, văzând că-şi petrece mai toată vremea la mormântul dumnezeiesc, s-au dus la arhiereii lor şi le-au zis: "*Maria merge în fiecare zi la mormânt*." Atunci arhiereii au chemat străjerii pe care-i rânduiseră tot ei, ca să nu îngăduie nimănui să se roage la sfântul mormânt, şi i-au întrebat dacă este adevărat ce se spune despre Maria. Dar străjerii au răspuns că niciodată n-o văzuseră pe-acolo. Căci Dumnezeu nu le îngăduia s-o vadă, cu toate că se afla chiar lângă ei.

III. Arhanghelul Gabriel

Într-o zi de vineri Sfânta Maria se duse, ca de obicei, la mormânt. Şi pe când se ruga, iată, s-au deschis cerurile şi arhanghelul Gabriel a coborât lângă ea şi i-a zis: "*Bucură-te, Născătoarea lui Hristos, Dumnezeul nostru! Căci ruga ta a străbătut cerurile şi a fost primită de Cel ce s-a născut din tine. Peste puţin vei părăsi lumea aceasta, după cum ţi-a fost vrerea, şi te vei duce lângă Fiul tău, la viaţa cea adevărată şi fără de sfârşit*."

IV

Auzind acestea de la sfântul arhanghel, Maria se întoarse la Betleem, împreună cu trei fecioare care-o îngrijeau. După ce dormi puţin, se sculă şi zise către fecioare: "*Aduceţi-mi o cădelniţă, căci vreau să mă rog!*" Şi acelea făcură ce li s-a poruncit.

V

Apoi se rugă aşa: "*Doamne Isuse Hristoase, care în imensa Ta bunătate ai binevoit să Te naşti din mine, ascultă glasul meu şi trimite-mi-l pe apostolul Tău Ioan, pentru ca lui, primul, să dăruiesc pârga bucuriei mele. Încă Te mai rog să mi-i trimiţi prin porunca Ta sfântă şi pe ceilalţi apostoli ai Tăi, atât pe cei care sălăşluiesc lângă Tine, cât şi pe cei din viaţa aceasta, oriunde s-ar afla ei, pentru ca, văzându-i, să binecuvântez numele Tău vrednic de toată lauda. Sânt încredinţată că vei da ascultare în toate roabei Tale*."

VI. Adunarea apostolilor

Pe când se ruga ea aşa, am apărut eu, ***Ioan***, fiind răpit şi adus tocmai din Efes de către Duhul Sfânt într-un nor. Acesta m-a aşezat chiar acolo unde zăcea Maica Domnului meu. Am intrat la ea, L-am slăvit pe Cel născut din pântecele ei şi am zis: "*Bucură-te, Maica Domnului meu, care L-ai născut pe Hristos, Dumnezeul nostru, şi veseleşte-te, căci vei pleca din viaţa aceasta în mare slavă!*"

VII

Iar sfânta Născătoare de Dumnezeu îi mulţumi lui Dumnezeu pentru că eu, Ioan, am venit lângă ea. Îşi aminti de cuvintele Domnului de pe cruce: "*Iat-o pe mama ta; iată-l pe fiul tău!*" Cele trei fecioare veniră şi i se închinară.

VIII

Atunci sfântă Născătoare de Dumnezeu îmi zice: "*Roagă-te şi arde tămâie!*" Şi eu m-am rugat aşa: "*Doamne Isuse Hristoase, care ai făcut atâtea minuni, fă şi acum o minune în faţa celei care Te-a născut: ia-o pe Maica Ta din viaţa aceasta, ca să se sperie cei ce Te-au răstignit şi n-au*

crezut în Tine!"

IX

După ce mi-am încheiat rugăciunea, sfântă Maria mi-a zis: "*Adu-mi cădelniţa!*" Şi împrăştiind tămâie a zis: "*Slavă ţie, Dumnezeul meu şi Domnul meu, slavă ţie! Iată, s-a împlinit tot ce mi-ai făgăduit înainte de a Te sui la ceruri: că atunci când va fi să plec din lumea aceasta vei veni Tu însuţi la mine cu slavă, împreună cu ceata îngerilor Tăi*."

X

Eu, ***Ioan***, aşa vorbesc către ea: "*Domnul nostru Isus Hristos şi Dumnezeul nostru va veni îndată şi-L vei vedea, după cum ţi-a făgăduit.*" Sfântă Născătoare de Dumnezeu îmi zise: "*Iudeii s-au jurat că-mi vor arde trupul când mă voi sfirşi*". Iar eu, i-am zis: "*Trupul tău sfânt şi cinstit nu va cunoaşte stricăciune*". Atunci ea mi-a poruncit: "*Adu-mi cădelniţa, împrăştie tămâie şi roagă-te!*"

Apoi se auzi un glas din ceruri zicând: *Amin!*

XI

Eu, ***Ioan***, am auzit glasul acela. Duhul Sfânt m-a întrebat: "*Ioan, ai auzit glasul acela care a vorbit din ceruri după ce ţi-ai sfirşit rugăciunea?*" Eu am răspuns: "*Da, l-am auzit.*" Duhul Sfânt mi-a zis iarăşi: "*Glasul pe care l-ai auzit vesteşte că fraţii tăi, apostolii, şi sfintele puteri vor veni îndată; chiar astăzi vor fi aici*."

XII

Eu, Ioan, când am auzit acestea am început să mă rog. Duhul Sfânt grăi aşa către apostoli: "*Să veniţi cu toţii, aduşi de nori de la marginile pământului şi să vă adunaţi în sfântul Betleem, căci Maica Domnului nostru Isus Hristos e cuprinsă de neliniştea morţii: **Petru**, de la Roma, **Pavel**, din Tiberia, **Toma**, din mijlocul Indiei, **Iacob**, de la Ierusalim*."

XIII

Andrei, fratele lui Petru, ***Filip***, ***Luca***, ***Simon*** Cananeanul şi ***Tedeu***, care erau morţi, au fost sculaţi din mormintele lor de către Duhul Sfânt. Iată cum le-a vorbit Acesta: "*Să nu credeţi că acum este Învierea! Nu, ci v-aţi sculat din morminte ca să mergeţi şi să o salutaţi pe cinstita şi făcătoarea de minuni Maică a Domnului şi Mântuitorului vostru Isus Hristos. Căci a sosit ziua ieşirii ei din această lume şi a suirii la ceruri*."

XIV

Marcu, aflat încă în viaţă, a venit de la Alexandria şi s-a alăturat celorlalţi apostoli care, după cum am zis, se adunaseră din toate colţurile lumii. Petru a fost ridicat pe un nor şi a stat la mijloc, între cer şi pământ, cu ajutorul Duhului Sfânt.

La fel ceilalţi apostoli, tot cu ajutorul Duhului Sfânt, erau luaţi pe câte un nor şi aduşi lângă Petru. Astfel, cum am zis, toţi ne-am adunat prin lucrarea Duhului.

XV

După ce-am intrat la Maica Domnului Dumnezeului nostru şi i ne-am închinat, i-am zis: "*N-ai teamă şi nu te întrista! Domnul Dumnezeu, Cel născut din tine, te va lua cu slavă din lumea aceasta.*" Ea, auzind de Dumnezeu, Mântuitorul ei, s-a bucurat nespus, a stat pe pat şi a vorbit apostolilor: "*Acum sunt încredinţată că Învăţătorul şi Dumnezeul nostru va să vină din ceruri şi-L vor sorbi, nesăţioşi, ochii mei. Aşa mă voi dezlega de viaţa aceasta - privindu-L pe El, după cum v-am privit şi pe voi când aţi venit lângă mine. Dar vreau să-mi spuneţi, de unde aţi ştiut că sunt pe ducă şi din ce ţinuturi aţi venit până aici, fiindcă aţi ajuns foarte repede*.” (*Deşi nimic nu mi-a ascuns Cel ce S-a născut din mine, Domnul nostru Isus Hristos, Dumnezeul tuturora; da, şi acum cred că El este Fiul Celui Preaânalt*.)

XVI. Prezentarea apostolilor

Răspunzând, ***Petru*** a zis apostolilor: "*Fiecare în parte să împlinească voia Maicii Domnului nostru, luând aminte la ceea ce ne-a vestit şi poruncit Duhul Sfânt!*"

XVII

Atunci eu, ***Ioan***, am luat cuvântul şi am zis: "*Eu mă aflam în Efes. Tocmai când mă îndreptam către sfântul altar, ca să încep liturghia, Duhul Sfânt îmi vorbeşte*: *„Se apropie ceasul plecării dintre noi a Maicii Domnului Meu. Mergi aşadar la Betleem, să-ţi iei rămas bun de la dânsa!”*

Pe loc, un nor de lumină m-a smuls de la pământ şi m-a aşezat lângă uşa casei unde stăteai întinsă."

XVIII

Apoi a luat cuvântul ***Petru*** şi a zis: "*Eu mă aflam la Roma când am auzit glasul Duhului Sfânt vorbindu-mi*: *„Maica Domnului tău trebuie să plece dintre noi fiindcă i s-a apropiat ceasul. Mergi la Betleem, ca să-ţi iei rămas bun*.”

Un nor de lumină m-a smuls de la pământ. Atunci i-am văzut pe ceilalţi apostoli venind, tot pe nori, către mine şi am auzit un glas care zicea: „*Mergeţi cu toţii la Betleem!*"

XIX

Apoi a luat cuvântul ***Pavel*** şi a zis: "*Eu mă aflam de puţină vreme într-un oraş de lângă Roma, numit „ţinutul Tiberinilor”, când L-am auzit pe Duhul Sfânt zicându-mi*: *„Iată, Maica Domnului tău părăseşte lumea aceasta şi, dezlegându-se de ea, îşi croieşte drum către cer. Mergi şi tu la Betleem ca să-ţi iei rămas bun*.”

Un nor de lumină m-a luat pe sus şi m-a aşezat lângă voi."

XX

Apoi a luat cuvântul ***Toma*** şi a zis: "*Eu mă aflam în India unde, prin harul lui Hristos, predicarea Evangheliei făcea rod bun. Tocmai eram pe punctul de a-l boteza pe însuşi fiul surorii regelui, pe nume Labdanos, când, dintr-o dată, Duhul Sfânt grăieşte către mine*: *„Şi tu, Toma, să fii de faţă în Betleem, ca să-ţi iei rămas bun de la Maica Domnului tău, care trece la cele cereşti.”*

Un nor de lumină m-a smuls de la pământ şi m-a aşezat lângă voi."

XXI

Apoi a luat cuvântul ***Marcu*** şi a zis: "*Eu mă aflam în cetatea Alexandriei şi împlineam slujba de la ceasul al treilea. Tocmai când începusem să mă rog, Duhul Sfânt m-a smuls de la pământ şi m-a adus lângă voi*."

XXII

Apoi a luat cuvântul ***Iacob*** şi a zis: "*Când eram la Ierusalim, Duhul Sfânt mi S-a încredinţat vorbindu-mi: „Mergi la Betleem, căci Maica Domnului tău se pregăteşte să urce la cer!”*

Un nor de lumină m-a smuls şi m-a aşezat lângă voi."

XXIII

Apoi a luat cuvântul ***Matei*** şi a zis: "*Eu L-am slăvit şi-L slăvesc pe Dumnezeu din toate puterile mele, căci, aflându-mă pe o corabie şi stârnindu-se pe mare o furtună cu valuri cumplite, dintr-o dată un nor de lumină a umbrit vâltoarea şi a potolit furtuna.*

Iar pe mine m-a smuls şi m-a adus lângă voi."

XXIV

Apoi au luat cuvântul cei care veniseră mai înainte; şi au povestit cu toţii ce li s-a întâmplat.

Bartolomeu a zis: "*Eu mă aflam în Tebaida, propovăduind cuvântul lui Dumnezeu, când, iată, vine Duhul Sfânt şi-mi vorbeşte*: „*Maica Domnului tău se pregăteşte să urce la cer. Mergi aşadar la Betleem şi ia-ţi rămas bun de la ea!*”

Un nor de lumină m-a smuls de la pământ şi m-a adus lângă voi."

XXV

Toate acestea le-au zis apostolii către sfântă Născătoare de Dumnezeu: de unde a venit fiecare şi în ce fel. Atunci ea şi-a întins mâinile către cer şi s-a rugat aşa: "*Doamne, ador, laud şi preaslăvesc numele Tău vrednic de multă cinstire, căci ţi-ai aplecat privirea spre sărmană roaba Ta şi m-ai umplut de măreţie, Atotputernicule! Iată, mă binecuvântează toate neamurile!*”

XXVI. Minunile săvârşite de Maica Domnului

După ce s-a rugat a zis apostolilor: "*Ardeţi tămâie şi rugaţi-vă!*" Şi-n timp ce ei se rugau, a tunat în cer şi s-a auzit un zgomot cumplit, ca huruitul roţilor de car. O uriaşă oştire de îngeri şi de puteri a apărut atunci şi s-a auzit un glas ca al Fiului Omului. Serafimii au înconjurat casa unde stătea întinsă sfântă şi preacurata Maică a lui Dumnezeu şi Fecioară.

Astfel că toţi locuitorii Betleemului au văzut minunile şi-au mers să le vestească celor din Ierusalim.

XXVII

După ce-a răsunat acel glas, soarele şi luna au apărut chiar lângă casă. Tot acolo a stat şi o adunare a primilor născuţi dintre sfinţi, aducând slavă şi cinstire Maicii Domnului. S-au văzut multe semne miraculoase: orbi care şi-au recăpătat vederea, surzi care au început să audă, şchiopi care au început să umble, leproşi vindecaţi şi oameni posedaţi de duhuri necurate tămăduiţi. Oricine, suferind de vreo boală ori slăbiciune, atingea pe dinafară peretele casei în care zăcea Maria şi striga: "*Sfântă Marie, Născătoarea lui Hristos, Dumnezeul nostru, miluieşte-ne!*", îndată era vindecat.

XXVIII

Multe mulţimi de oameni, adunate din toate ţările la Ierusalim, spre a se ruga, auzind de minunile petrecute în Betleem prin Maica Domnului, au venit aici şi au început să se roage pentru vindecarea diferitelor boli. Ceea ce s-a şi întâmplat! Şi a fost atunci o bucurie de nedescris! Cei vindecaţi împreună cu toţi cei care erau de faţă I-au slăvit pe Hristos, Dumnezeu nostru, şi pe Maica Sa. La întoarcerea de la Betleem întreg Ierusalimul cânta psalmi şi cântece duhovniceşti, ca-n zi de sărbătoare.

XXIX. Evreii caută pricină Mariei

Preoţii iudeilor şi poporul şi-au ieşit din minţi auzind de cele întâmplate. Atunci, apucaţi de un zel trufaş, după ce au convocat iarăşi o adunare smintită, hotărăsc să trimită mulţimea întărâtată la Betleem, asupra sfintei Născătoare de Dumnezeu şi asupra sfinţilor apostoli. Dar tocmai când iudeii erau gata să se repeadă asupra Betleemului - se aflau la numai o mie de paşi depărtare - li s-a arătat o vedenie atât de cumplită, încât pe loc li s-au împiedicat picioarele. S-au întors deci la cei de-un neam cu ei şi au povestit arhiereilor despre cumplita viziune.

XXX

Aceştia însă, fierbând şi mai tare de mânie, se duc direct la guvernator, strigând aşa: "*Neamul iudeilor va fi stârpit din pricina acestei femei! De aceea îţi cerem s-o izgoneşti din Betleem şi din provincia Ierusalimului!*" Guvernatorul, înfricoşat de minunile săvârşite acolo, le-a zis: "*Ba n-am s-o izgonesc, nici din Betleem, nici din altă parte!*" Iudeii se îndârjeau, urlând şi conjurându-l în numele Cezarului Tiberiu, să-i alunge pe apostoli din Betleem. "*Dacă nu faci asta - ziceau ei - te vom pârî Cezarului!*"

Silit de împrejurări guvernatorul trimite un hiliarh asupra apostolilor din Betleem.

XXXI

Dar Duhul Sfânt le spune apostolilor şi Maicii Domnului: "*Iată, guvernatorul, silit de iudeii răzvrătiţi, a trimis un hiliarh asupra voastră. Ci voi ieşiţi din Betleem şi n-aveţi nici o teamă! Căci am să vă duc pe un nor până la Ierusalim. Puterea Tatălui, a Fiului şi a Sfintului Duh este cu voi*."

XXXII

Apostolii se ridicară în grabă, ieşiră din casă purtând patul stăpânei Născătoare de Dumnezeu şi o apucară spre Ierusalim. Şi, pe dată, ajutaţi de un nor, după cum vestise Duhul Sfânt, se pomeniră în Ierusalim, acasă la stăpâna lor.

Ridicându-se, au cântat imnuri de slavă timp de cinci zile, fără încetare.

XXXIII

Hiliarhul ajunse la Betleem şi, negăsind-o nici pe Maria, nici pe apostoli, îi luă la rost pe betleemiţi zicându-le: "*N-aţi venit voi să povestiţi guvernatorului şi preoţilor despre semnele şi minunile care s-au întâmplat aici şi cum s-au adunat apostolii din toate colţurile lumii? Ei bine, unde sunt aceştia!? Haideţi chiar acum la Ierusalim, înaintea guvernatorului!*". Căci hiliarhul nu ştia că apostolii şi Maica Domnului plecaseră la Ierusalim. Aşa că îi luă pe betleemiţi, îi duse înaintea guvernatorului şi-i spuse acestuia că nu descoperise pe nimeni.

XXXIV

După cinci zile, datorită semnelor şi minunilor săvârşite, guvernatorul, preoţii şi întreaga cetate aflară că Maica Domnului era în casa ei din Ierusalim, împreună cu apostolii. Atunci o mulţime de bărbaţi, femei şi fecioare dădu năvală acolo strigând: "*Sfântă Fecioară care l-ai născut pe Hristos, Dumnezeul nostru, adu-ţi aminte şi de neamul omenesc!*"

XXXV

Văzând toate acestea şi împinşi mai rău de patimă, iudeii şi preoţii lor au luat lemne şi foc şi voiau să aprindă casa în care se afla Maica Domnului cu apostolii. Guvernatorul stătea şi urmărea scena de departe.

Când iudeii ajunseră la uşa casei, o pălălaie mare, stârnită de un înger, ieşi dinăuntru şi arse o mulţime de iudei. Atunci întreaga cetate se umplu de o spaimă cumplită şi începu să slăvească pe Dumnezeul născut din pântecele Mariei.

XXXVI

Guvernatorul, văzând cele întâmplate, strigă la tot poporul: "*Cu adevărat Fiu al lui Dumnezeu este Cel născut din Fecioara pe care voi doreaţi s-o alungaţi! Semnele acestea miraculoase vin de la Dumnezeu Cel adevărat!*"

Atunci se făcu o schismă în rândul iudeilor şi mulţi crezură în numele Domnului nostru Isus Hristos datorită minunilor săvârşite.

XXXVII. Urcarea sufletului Mariei la cer

Aşadar, după ce s-au întâmplat toate minunile acestea prin Născătoarea de Dumnezeu şi pururea Fecioară Maria, Maica Domnului, fiind noi împreună cu ea în Ierusalim, Duhul Sfânt ne-a vorbit aşa: "*Ştiţi că într-o zi de duminică a primit Fecioara vestea cea bună de la arhanghelul Gabriel; într-o duminică s-a născut, la Betleem, Mântuitorul; tot într-o duminică au ieşit copiii cu ramuri de palmieri în întâmpinarea Domnului zicând*: ***„Osana întru cei de sus, binecuvântat cel ce vine în numele Domnului!”***; *într-o duminică a înviat din morţi; într-o duminică va veni să judece pe vii şi pe morţi; şi tot într-o duminică va coborî din ceruri, ca să slobozească şi să cinstească suirea la cer a sfintei şi preaslăvitei Fecioare care L-a născut*."

XXXVIII

Iar în duminica aceea Maica Domnului spune apostolilor: "*Ardeţi tămâie, căci vine Hristos cu ceata îngerilor!*"

Şi, iată, Hristos apare aşezat pe un tron de heruvimi.

Şi-n timp ce noi toţi stăteam în rugăciune, se ivi o mulţime de îngeri. Cu ei se afla şi Domnul, care era aşezat pe spatele heruvimilor, în toată puterea Sa. La apariţia Fiului Său Unul-Născut, un şuvoi de lumină se revărsă peste Sfântă Fecioară şi toate puterile cereşti, căzându-i înainte, i se închinară.

XXXIX

Atunci Domnul o chemă pe Maica Lui: "*Maria!*" Şi ea îi răspunse: "*Iată-mă, Doamne!*" Domnul îi zise iar: "*Nu te întrista, ci mai bine să se bucure şi să se veselească sufletul tău! Fiindcă ai căpătat harul să poţi vedea slava care mi-a fost dăruită de Tatăl meu*."

Sfântă Maică a lui Dumnezeu îşi ridică atunci privirile şi văzu în El o slavă pe care gura omenească nu este în stare s-o rostească ori s-o cuprindă.

Domnul a rămas lângă ea şi i-a zis: "*Iată, din clipa aceasta trupul tău nepreţuit va locui, neschimbat, în paradis, iar sufletul tău sfânt, scăldat într-o lumină extraordinară, în ceruri, printre comorile Tatălui Meu, acolo unde domnesc pacea şi bucuria îngerilor, ba încă şi mai sus*."

XL

Maica Domnului a răspuns zicând: "*Pune mâna Ta dreaptă peste capul meu, Doamne, şi binecuvântează-mă!*" Atunci Domnul întinse mâna Sa neîntinată şi o binecuvântă. Şi ea, apucându-i dreapta neîntinată, o sărută şi zise: "*Mă închin înaintea acestei mâini care a făcut cerul şi pământul şi chem în ajutor numele Tău vrednic de multă laudă, Hristoase Dumnezeule, Împăratul veacurilor, singurul născut al Tatălui, şi te rog să o primeşti la Tine pe roaba Ta; Te rog pe Tine, care ai binevoit să Te naşti dintr-o biată femeie ca mine spre mântuirea neamului omenesc, prin lucrarea cea tainică. Ajută-l pe tot omul care invocă, se roagă sau numai rosteşte numele roabei Tale!*"

XLI

După ce a terminat de spus aceste cuvinte, apostolii se apropie de picioarele ei şi-i zic: "*Maică a Domnului, lasă lumii o binecuvântare căci în curând ai s-o părăseşti -, aşa cum ai binecuvântat-o şi ai înviat-o după ce pierise, născând din trupul tău Lumina lumii.*" Iar Maica Domnului, prinzând a se ruga, zise: "*Dumnezeule, care prin mare bunătatea Ta ai trimis din ceruri pe Fiul Tău Unul-Născut, ca să locuiască în bietul meu trup şi care ai binevoit să Te naşti dintr-o fiinţă sărmană ca mine, ai milă de lumea aceasta şi de tot sufletul care Te cheamă în ajutor!*"

XLII

Apoi se rugă iar, zicând: "*Doamne, Împărat al cerurilor, Fiu al Dumnezeului Celui viu, primeşte pe oricine cheamă numele Tău, ca să fie slăvită naşterea Ta!*"

Apoi se rugă iar zicând: "*Doamne Isuse Hristoase, care eşti atotputernic în cer şi pe pământ, îndrept această rugăminte către Numele Tău sfânt: dacă undeva sau cândva este pomenit numele meu, sfinţeşte locul acela şi umple-i de slavă pe cei care Te slăvesc pe Tine prin numele meu! Primeşte-le lor toate darurile, cererile şi rugăciunile!*"

XLIII

Şi după ce s-a rugat ea în felul acesta, Domnul i-a zis: "*Să se bucure şi să se veselească inima ta! Căci ţi-au fost date toate darurile şi tot harul de la Tatăl Meu din ceruri, de la Mine şi de la Duhul Sfânt. Sufletul care va chema numele tău în ajutor nu numai că nu se va căi, dar va găsi milă, mângâiere, sprijin şi bucurie, atât în veacul acesta, cât şi în cel viitor înaintea Tatălui Meu din ceruri*."

XLIV

Domnul se întoarse apoi către Petru şi-i zise: "*A sosit clipa să începi cântarea!*" Iar când Petru a început cântarea, toate puterile cereşti au răspuns în cor "*Aleluia!*" Atunci chipul Maicii Domnului străluci mai tare decât lumina.

Apoi se ridică şi-i binecuvântă cu mâna ei pe apostoli. Şi toţi îl slăviră pe Dumnezeu. Iar Domnul, desfăcându-şi mâinile neîntinate, îi primi sufletul sfânt şi curat.

XLV

Când sufletul ei curat a ieşit din trup, locul s-a umplut de o mireasmă plăcută şi de o lumină extraordinară. Iar din ceruri se auzea un glas zicând: "*Fericită eşti tu între femei!*" Atunci Petru, eu, Ioan, Pavel şi Toma am alergat şi i-am îmbrăţişat picioarele slăvite, ca să ne sfinţim.

Cei doisprezece apostoli i-au aşezat trupul cinstit şi sfânt într-un sicriu şi l-au luat cu ei.

XLVI. Convertirea lui Iephonias pângăritorul

Dar iată că, pe când o ridicau ei, un iudeu pe nume ***Iephonias***, vânjos la trup, se repezi asupra sicriului. Atunci un înger al Domnului îi reteză amândouă braţele din umeri, cu o sabie de foc, lăsându-le să atârne în aer, pe lângă sicriu.

XLVII

După această minune toţi iudeii care erau de faţă au început să strige: "*Negreşit, un zeu adevărat s-a născut din tine, Născătoare de Dumnezeu şi pururea Fecioară, Maria!*" Însuşi Iephonias, fiind însufleţit de Petru să mărturisească despre minunile lui Dumnezeu, a strigat ridicându-se în picioare: "*Sfintă Marie, care l-ai născut pe Hristos, Dumnezeul, miluieşte-mă!*" Atunci Petru s-a întors către el şi i-a zis: "*În numele Celui născut din aceasta, să se lipească la loc braţele ce ţi-au fost smulse din trup!*" Şi îndată braţele care atârnau pe lângă sicriul stăpânei s-au întors şi s-au lipit de trupul lui ***Iephonias***. Iar el a crezut şi l-a slăvit pe Hristos, Dumnezeu născut din Maria.

XLVIII. Urcarea trupului Mariei la rai

După săvârşirea minunii apostolii ridicară sicriul şi aşezară sfântul şi cinstitul trup în Ghetsimani, într-un mormânt proaspăt făcut.

Şi îndată din sfântul mormânt al stăpânei noastre Născătoare de Dumnezeu au început să iasă miresme neasemuit de plăcute. Trei zile la rând s-au auzit glasurile unor îngeri nevăzuţi, slăvindu-L pe Copilul ei, Hristos, Dumnezeul nostru. După trei zile glasurile au încetat. Câţi se aflau acolo au ştiut că trupul ei curat şi slăvit se strămutase în rai.

XLIX

După ce s-a strămutat ea acolo, ni s-au arătat ***Elizabeta***, maica sfântului Ioan Botezătorul, Ana, maica stăpânei noastre, Avraam, Isaac, Iacob şi David. Toţi cântau "*Aleluia*" şi toate corurile sfinţilor se închinau în faţa rămăşiţelor sfinte ale Maicii Domnului.

Apoi am văzut un nor luminos a cărui strălucire nu are asemănare. Mulţime de miresme umplea locul acela din paradis unde se strămutase sfântul şi nepreţuitul ei trup şi o melodie de slavă pentru Cel născut din ea, atât de dulce cum numai fecioarelor le este dat s-asculte, se revărsa întruna, fără să te poţi sătura vreodată de farmecul ei.

L

Noi, apostolii, după ce am privit slăvita urcare la cer a trupului ei sfânt, am lăudat pe Dumnezeu pentru că ne-a arătat minunile Sale cu prilejul dezlegării de această lume a Maicii Domnului nostru Isus Hristos. Să ne învrednicim cu toţii de rugăciunile şi mijlocirile ei, sub sfânta ei ocrotire, bunăvoinţă şi pază, atât în veacul acesta, cât şi în cel viitor, slăvindu-L deopotrivă, în orice clipă şi în orice loc, pe Fiul său Unul-Născut, împreună cu Tatăl şi cu Sfântul Duh, în vecii vecilor. Amin.

Urcarea la cer a Maicii Domnului
(Transitus B)

I

Atunci când Domnul şi Mântuitorul nostru, Isus Hristos, răstignit pentru a da viaţă întregii lumi, spânzura pe cruce i-a văzut alături pe Maica Sa, şezând, precum şi pe Ioan Evanghelistul, pe care-l îndrăgea mai mult decât pe ceilalţi apostoli, întrucât acesta era singurul cu trup feciorelnic. Şi i-a dat-o lui în grijă pe sfântă Maria, zicându-i: "*Iat-o pe maica ta!*" Iar ei zicându-i: "*Iată-l pe fiul tău!*" Din ceasul acela aşadar Sfântă Născătoare de Dumnezeu a rămas în grija lui Ioan până la sfirşitul vieţii sale. Iar după ce apostolii se risipiră prin lume, ca să predice fiecare după cum îi era scris - ea a mas în casa părinţilor lui Ioan, lângă Muntele Măslinilor.

II

În al doilea an după ce Hristos, biruind moartea, se înălţă la cer, Maria începu să plângă în odaia sa, căci se topea de dorul Fiului ei. Şi, iată, un înger strălucitor din cale-afară, cu chipul de lumină, stătu înaintea ei şi prinse a-i grăi dându-i bineţe: "*Să trăieşti, tu, cea binecuvântată de Domnul, pace ţie de la Cel care i-a trimis pace şi lui* ***Iacob*** *prin proorocii Săi. Iată o ramură de palmier! Domnul ţi-a trimis-o din rai, pentru ca unul (*dintre apostoli*) să o ducă înaintea sicriului tău, după ce, peste trei zile, vei ieşi din trup. Fiul Tău te aşteaptă împreună cu toate tronurile, cu toţi îngerii şi cu toate puterile cerului*." Atunci Maria a zis îngerului: "*Te rog să mi-i aduci în preajmă pe apostolii Domnului Isus Hristos*." La aceasta îngerul răspunse: "*Chiar astăzi, prin puterea Domnului meu Isus Hristos toţi apostolii vor veni lângă tine*." Maria: "*Şi te mai rog să-mi dai binecuvântarea ta, pentru ca nici una dintre puterile iadului să nu-mi stea împotrivă în clipa când sufletul meu se va slobozi din trup şi să nu-l văd pe prinţul întunericului!*" Îngerul răspunse: "*Puterea iadului nu-ţi va face nici un rău, căci Domnul Dumnezeul tău, căruia eu îi sunt slujitor şi trimis, ţi-a dat binecuvântare veşnică. Nu crede aşadar că mie mi se datorează faptul că nu vei da ochii nici o clipă măcar cu prinţul întunericului; nu mie, ci Aceluia pe care l-ai purtat în pântece. Căci a Lui este puterea în vecii vecilor*." Şi după ce grăi aşa îngerul dispăru cu mare strălucire. Iar ramura de palmier sclipea cu o lumină extraordinară. Atunci Maria şi-a pus cele mai alese veşminte. Şi luând ramura de palmier, pe care o primise din mâna îngerului, a ieşit pe Muntele Măslinilor şi a început să se roage aşa: "*Doamne, niciodată n-aş fi fost vrednică să te primesc în pântecele meu, dacă Tu nu te-ai fi îndurat de mine; totuşi eu am avut grijă de comoara pe care mi-ai încredinţat-o. De aceea îndrăznesc să-ţi cer, Împărat al slavei, să mă fereşti de puterile gheenei. Căci dacă cerurile şi îngerii tremură zi de zi în faţa Ta, cu atât mai mult se teme un om, făcut din tină, care n-are într-însul nimic bun în afară de ce-a primit de la tine, cu atâta sfântă dărnicie. Tu, Doamne, eşti Dumnezeu binecuvântat în veci*." Şi zicând acestea se întoarse în odaia sa.

III

Şi iată că dintr-o dată, în vreme ce ***Ioan*** predica la Efes, într-o zi de duminică, s-a stârnit un cutremur mare, în ceasul al treilea din zi, şi câţiva nori îl ridicară şi-l răpiră din faţa ochilor tuturora. Şi-l aduseră înaintea casei unde se afla Maria. El împinse uşa acelei casei şi intră. Cum îl văzu, Maria fu cuprinsă de bucurie şi zise: "*Rogu-te, fiule* ***Ioan****, aminteşte-ţi de cuvintele Domnului meu Isus Hristos, prin care m-a încredinţat ţie! Căci peste trei zile voi ieşi din trup şi i-am auzit pe iudei sfătuindu-se aşa*: *„Să aşteptăm ca aceasta, care l-a purtat în pântece pe amăgitor să piară, şi să-i ardem trupul!”*

Apoi Maria l-a chemat pe sfântul Ioan în cel mai tainic loc al casei şi i-a arătat veşmintele de-ngropăciune precum şi frunza luminoasă de palmier, primită în ajun de la înger, poruncindu-i să o ducă înaintea sicriului său până la mormânt.

IV

Iar sfântul ***Ioan*** răspunse: "*Dar cum o să mă pot îngriji singur de înmormântare, dacă fraţii mei, ceilalţi apostoli ai Domnului Isus Hristos, nu vor veni să-ţi cinstească pentru ultima oară*

trupul?" Şi numai ce spuse vorbele acestea, că, prin porunca lui Dumnezeu, toţi apostolii au fost ridicaţi pe nori din locurile unde predicau şi s-au trezit în faţa casei în care locuia Maria. Şi dându-şi bineţe se tot întrebau cu mirare: "*De ce oare ne-a adunat Domnul în locul acesta?*"

V

Toţi apostolii, plini de bucurie, au rostit împreună rugăciunea domnească. Şi după ce au zis "*Amin*" a apărut şi fericitul Ioan şi le-a destăinuit ce şi cum. Atunci apostolii au intrat în casă, au găsit-o pe Maria şi i-au grăit aşa: "*Fii binecuvântată de Domnul care a făcut cerul şi pământul!*" Şi ea răspunse: "*Pace vouă, fraţi preaiubiţi! Dar cum aţi venit până aici?*" Şi ei au povestit cum au venit, fiecare în parte ridicat pe nori şi lăsat înaintea casei. Ea le-a grăit: "*Aşadar Dumnezeu nu m-a amăgit făgăduindu-mi că o să vă înfăţişaţi aici. Căci eu urmez calea întregii lumi şi sunt sigură că Domnul v-a adus acum lângă mine ca să-mi mângâiaţi sufletul chinuit de cele ce-or să vină. Vă rog dar, să ne aşezăm şi să priveghem împreună pină la ceasul venirii Domnului, când va trebui să ies din trup*."

VI

Toţi s-au aşezat de jur-împrejurul ei şi au început s-o mângâie, aducând vreme de trei zile, neîntrerupt, slavă lui Dumnezeu. Şi a treia zi pe la ceasul al treilea o toropeală s-a lăsat peste toţi cei ce se aflau în casă, încât nimeni n-a mai putut priveghea în afară de apostoli şi de trei fecioare. Atunci, dintr-o dată, s-a arătat Domnul Isus Hristos cu o mare mulţime de îngeri şi o strălucire nemaipomenită s-a pogorât peste locul acela. Iar îngerii cântau imnuri şi-l slăveau îndeolaltă pe Domnul. Mântuitorul a zis: "*Vino, mărgăritar nepreţuit, intră în sălaşul vieţii veşnice!*"

VII

Atunci Maria s-a culcat cu faţa la pământ şi închinându-se lui Dumnezeu a zis: "*Binecuvântat numele slavei Tale, Doamne Dumnezeul meu, care ai găsit vrednic să o alegi pe roaba Ta şi să-i încredinţezi taina Ta cea ascunsă! Aminteşte-ţi de mine, Doamne, Împărat al slavei! Căci tu ştii că Te-am iubit din toată inima mea şi am păstrat comoara pe care mi-ai încredinţat-o. Primeşte-o dar pe roaba Ta şi scapă-mă, Doamne, de puterile întunericului; fă ca nici un ghiont al Satanei să nu mă atingă şi să nu văd ieşindu-mi în cale duhurile cele înfricoşătoare!*" Mântuitorul răspunse: "*Când Eu, trimis de Tatăl, ca să mântuiesc lumea, stăteam atârnat pe cruce, prinţul întunericului a venit la Mine. Dar negăsind nici o urmă din lucrarea lui diavolească, a plecat înfrânt şi călcat în picioare. Tu, dacă-l vei vedea, îl vei vedea după legea neamului omenesc, căreia i te supui murind, dar el nu-ţi poate face nimic, fiindcă Eu sunt cu tine şi te voi ajuta. Vino dar fără grijă, căci te aşteaptă oştile cereşti, ca să te însoţească la bucuriile raiului*". Şi după ce Domnul a grăit aşa, Maria s-a ridicat de la pământ, s-a întins pe patul ei şi mulţumind lui Dumnezeu şi-a dat duhul. Iar apostolii i-au văzut sufletul, atât de alb şi de strălucitor, încât nici o limbă omenească nu l-ar putea descrie. Căci era cu mult mai presus de strălucirea ninsorii, iar prin splendoarea luminii depăşea metalele strălucitoare şi argintul.

VIII

Atunci Mântuitorul a zis: "*Ridică-te, Petru, ia trupul Mariei şi aşază-l în partea din dreapta a oraşului, spre răsărit, caută apoi un mormânt nou în care să-l îngropi şi aşteptaţi-mă să vin iarăşi!*" Şi zicând acestea Domnul încredinţă sufletul sfintei Maria lui Mihail, păzitorul raiului şi stăpân peste neamul iudeilor. Şi Gabriel era cu dânsul. Iar Domnul se întoarse în cer laolaltă cu îngerii.

IX

Cele trei fecioare care se aflau acolo în priveghere au luat trupul fericitei Maria ca să-l spele după obiceiul îngropăciunii. Şi după ce l-au dezbrăcat de haine, trupul cel sfânt a prins să strălucească atât de puternic, încât de atins putea fi atins doar cu îngăduinţa lui Dumnezeu, dar

de văzut nu putea fi nicicum văzut din cauza prea marii străluciriss. Doar strălucirea Domnului era mai puternică. Iar trupul nu avea nici o murdărie şi nu mirosea deloc. Cum l-au îmbrăcat însă în veşminte de rând, lumina aceea a prins să se întunece încetul cu încetul. Şi era trupul fericitei Maria asemenea florilor de crin şi o mirozně îmbătătoare ieşea dintr-însul, o mirozně fără seamăn pe lume.

X

Şi i-au aşezat trupul într-un sicriu, după care apostolii au început a se întreba: "*Cine va duce ramura de palmier înaintea sicriului?*" Ioan a grăit aşa către Petru: "*Tu, care eşti întâiul în apostolat, se cuvine să duci ramura de palmier înaintea sicriului.*" Dar Petru a răspuns: "*Numai tu ţi-ai păstrat fecioria, dintre noi toţi, şi Domnul te-a ales pe tine. Şi atât de mult te îndrăgea, încât ţi-ai culcat capul la pieptul Lui. Iar atunci când spânzura pe cruce, pentru mântuirea noastră, El ţi-a încredinţat-o pe Maria cu însăşi gura Lui. Aşadar tu se cuvine să duci ramura de palmier, iar noi vom lua trupul ei şi-l vom căra până la mormânt.*" Pe urmă Petru s-a ridicat zicând: "*Luaţi trupul!*" Şi a început să cânte: "*Israel a ieşit din Egipt. Aleluia!*" Ceilalţi apostoli duceau sicriul împreună cu dânsul, iar Ioan mergea înainte ţinând în mâini ramura luminoasă de palmier. Şi ceilalţi apostoli cântau cu glas plin de dulceaţă.

XI

Atunci se întâmplă o nouă minune! O cunună uriaşă de nori apăru deasupra sicriului, precum cercul uriaş care înconjoară de obicei luna strălucindă. Iar în nori se afla oastea îngerilor, cântând suav şi tot pământul răsuna de glasul lor plin de dulceaţă. Poporul (*aproape cincisprezece mii de oameni*) a ieşit din cetate şi cu mare mirare a prins a se-ntreba: "*Ce-i cu glasul acesta atât de dulce?*" Cineva a stat înaintea oamenilor şi le-a zis: "*Maria a părăsit trupul, iar discipolii lui Isus o slăvesc cu cântări!*" Şi privind atunci cu luare-aminte au văzut sicriul încoronat cu mare slavă şi pe apostoli cântând cu glas puternic. Iar unul dintre ei, căpetenia preoţilor iudei, plin de mânie şi de ură a strigat către ceilalţi: "*Uitaţi-vă ce slavă primeşte chivotul aceluia care a adus atâta tulburare printre noi şi în tot neamul nostru!*" Şi repezindu-se a vrut să răstoarne sicriul şi să prăvălească trupul Mariei la pământ. Dar pe loc mâinile i se uscară de la coate şi îi rămaseră agăţate de sicriu. Iar el începu să se zvârcolească de durere, în vreme ce apostolii continuau să înainteze şi să cânte. Îngerii care erau în nori au lovit poporul cu orbire.

XII

Atunci căpetenia preoţilor a strigat zicând: "*Te rog, sfinte Petru, nu mă lăsa la nevoie! Căci mi se sfâşie sufletul de chinuri cumplite. Adu-ţi aminte: când sluga portărească te-a recunoscut în pretoriu şi le-a spus celorlalţi să te pârască, atunci eu ţi-am luat apărarea*." Petru răspunse: "*Nu eu trebuie să te ajut! Dacă însă vei crede din toată inima în Domnul meu Isus Hristos, pe care aceasta l-a purtat în pântece rămânând fecioară după naştere, atunci Domnul cel îngăduitor, care-i mântuieşte pe cei nevrednici, te va mântui şi pe tine.*"

Acela răspunse: "*Vrăjmaşul neamului omenesc ne-a orbit inimile şi a împrăştiat ceaţă peste feţele noastre, ca să nu mărturisim minunile lui Dumnezeu; ba mai mult, să-l hulim pe Hristos zicând*: „*Cadă sângele Lui peste noi şi peste fiii noştri!*”" Atunci Petru grăi aşa: "*Blestemul acesta va cădea numai peste cei care nu vor crede în El. Cei ce se vor întoarce însă la Dumnezeu vor fi miluiţi.*" Iar acela răspunse: "*Cred tot ce-mi spui. Te rog doar, ai milă de mine şi nu mă lăsa să mor!*"

XIII

Atunci Petru a oprit convoiul şi a zis către acela: "*Dacă într-adevăr crezi din toată inima în Domnul Isus Hristos se vor desprinde mâinile tale de pe sicriu.*" Şi numai ce-a rostit el aceste cuvinte, că îndată s-au şi desprins mâinile de pe sicriu şi zăceau la picioarele aceluia. Dar braţele-i erau mai departe uscate şi chinurile nu încetaseră deloc. Atunci Petru zise iarăşi: "*Vino lângă trup, sărută sicriul şi spune*: „*Cred în Dumnezeu şi în Fiul lui Dumnezeu, pe care aceasta l-a purtat*

în pântece, în Isus Hristos, şi cred tot ceea ce mi-a spus Petru, apostolul lui Dumnezeu." Iar acela apropiindu-se a sărutat sicriul şi îndată chinurile l-au părăsit iar mâinile i s-au vindecat. Şi a început să-l binecuvânteze pe Dumnezeu cu belşug de vorbe şi să dea mărturii despre Hristos din cărţile lui Moise, încât chiar apostolii se mirau din cale-afară şi plângeau de bucurie, slăvind numele Domnului.

XIV

Atunci Petru i-a zis: "*Primeşte ramura aceasta de palmier din mâinile fratelui nostru Ioan şi intră cu ea în cetate, unde vei găsi o mulţime de orbi. Şi vesteşte-le lor minunile lui Dumnezeu. Iar celor care vor crede în Domnul Isus Hristos pune-le ramura de palmier peste ochi şi vor vedea. Cei ce nu vor crede însă, vor rămâne orbi*". Şi acela făcu întocmai. Îndată ce intră în cetate găsi o mulţime de orbi jeluindu-se astfel: "*Vai de noi, căci am ajuns aidoma sodomiţilor, atinşi de orbire. Nu ne-a mai rămas nimic decât să pierim*." Cum însă auziră cuvintele preotului, care se vindecase de orbire, au crezut în Domnul Isus Hristos, iar acela punându-le ramura de palmier peste ochi, ei îşi redobândiră văzul. Cinci dintre ei, rămaşi cu inima împietrită, au murit. Apoi căpetenia preoţilor s-a întors şi a dat ramura de palmier apostolilor, povestindu-le toate câte s-au întâmplat.

XV

Apostolii, care o duceau pe Maria, au ajuns în valea Iosafatului, căci aşa le arătase lor Domnul. Şi au aşezat-o în mormânt nou, apoi l-au închis cu lespede. Ei au rămas la intrarea mormântului, după cum tot Domnul le poruncise. Şi, iată, dintr-o dată, apare Domnul Isus Hristos cu o mare mulţime de îngeri, scăldat într-o lumină strălucitoare, şi zice apostolilor: "*Pace vouă!*". Iar ei au răspuns: "*Mila Ta, Doamne, să fie cu noi, precum în Tine am nădăjduit!*" Atunci Mântuitorul a grăit către ei şi le-a zis: "*Înainte de a urca la Tatăl Meu v-am făgăduit că, atunci când Fiul omului va sta pe tronul slavei, şi voi, cei care m-aţi urmat, la înviere veţi sta pe douăsprezece tronuri şi veţi judeca astfel cele douăsprezece triburi ale lui Israel. Pe Maria am ales-o dintre cele douăsprezece triburi, la porunca Tatălui Meu, ca să locuiesc într-însa. Ce vreţi să fac cu ea?*" Atunci Petru şi ceilalţi apostoli au zis: "*Doamne, Tu ai ales-o pe roaba Ta preacurată, ca să-ţi fie sălaş de nuntă; iar noi nu suntem decât robi întru slujirea Ta. Pe toate înainte de veacuri le-ai ştiut împreună cu Tatăl, care cu Tine şi cu Sfântul Duh sunteţi o singură dumnezeire egală şi o aceeaşi putere nesfârşită. Dacă slava Ta are atâta putere, nouă, robilor Tăi ni se pare drept ca, precum Tu domneşti întru slavă după ce-ai înfrânt moartea, tot aşa să înviezi trupul Maicii Tale şi să o duci pe fericită cu Tine în cer.*"

XVI

Atunci Mântuitorul a zis: "*Facă-se după spusele voastre!*" Şi a poruncit arhanghelului Mihail să ia sufletul Mariei. Mihail a răsturnat piatra de la gura mormântului, iar Domnul a grăit: "*Ieşi, Maica mea iubită! Ţie, care n-ai fost atinsă de întinarea împreunării, n-o să-ţi putrezească trupul în mormânt!*" Şi îndată Maria s-a ridicat din groapă binecuvântând pe Domnul. Şi căzând la picioarele Domnului îl slăvea şi zicea: "*Doamne, nu pot să-ţi mulţumesc pentru bunătăţile tale fără margini, cu care m-ai învrednicit. Numele Tău, Mântuitorule al lumii, Dumnezeu al lui Israel, să fie binecuvântat în veci!*"

XVII

Şi, după ce a sărutat-o, Domnul a plecat. Iar sufletul ei l-a dat îngerilor, ca să-l ducă în rai. Apoi a zis apostolilor: "*Veniţi lângă mine!*" Iar când s-au apropiat El i-a sărutat şi le-a zis: "*Pace vouă! După cum mereu am fost cu voi până acum tot aşa voi fi cu voi până la sfârşitul lumii.*" Şi după ce a rostit cuvintele acestea s-a suit pe un nor la cer. Şi îngerii l-au însoţit ducând-o pe fericita Maria în raiul lui Dumnezeu. Apostolii, şi ei, au fost luaţi pe nori şi fiecare s-a întors la locul predicării lui, povestind minunile lui Dumnezeu şi slăvindu-l pe Domnul nostru Isus Hristos, care trăieşte şi domneşte împreună cu Tatăl şi cu Duhul Sfânt în unire desăvârşită şi-ntr-o singură fiinţă în vecii vecilor. Amin.